

Speech Gea van Essen 10 april 2024

Ik sta hier om u mede te delen dat ik genoodzaakt ben, met onmiddellijke ingang, mijn opdracht, als uw wethouder, terug te geven. Ik ervaar te weinig steun en vertrouwen van uw raad (en niet alleen van de oppositiepartijen, maar ook van de coalitiepartijen en zelfs mijn eigen partij) om nog langer door te kunnen. Met pijn in het hart, want dit is niet mijn ambitie. Het is niet goed voor het eiland en niet voor de organisatie, maar ik kan niet anders.

We hebben een zware tijd achter de rug met de bestuurscrisis door burgemeester Van de Pol, met 14 december als absoluut dieptepunt. Maar voor u is de gifbeker blijkbaar nog niet leeg. U gunt de wethouders geen hersteltijd en een goed-werkend nieuw college met waarnemend burgemeester Cazemier geen opstarttijd. U bent hierin té hard.

In december heb ik u al aangegeven dat het eiland een wethouder verdient die met alle kracht de problemen en grote uitdagingen aanpakt waar we als kleine gemeente voor staan. Ik vind nog steeds dat ik mij kwalificeer als die wethouder, maar u denkt daar blijkbaar anders over.

Het hele land komt krakend tot stilstand vanwege ongekend veel crisissen: wooncrisis, stikstofcrisis, netcongestie, klimaatcrisis, personeelscrisis, sociale crisis, zorgcrisis en andere infarcten, maar u denkt zeker te weten dat de vertragingen die hier in dit huis plaatsvinden, worden veroorzaakt door een slecht functionerende organisatie en de daarvoor verantwoordelijke wethouders. Een plausibele uitleg dat het complexer is dan dat, wilt u niet accepteren, want u heeft uw veroordeling al klaar en de zoveelste motie van wantrouwen in de tas.

U bent ontevreden, ongeduldig, denkt alles beter te weten en zit op de stoel van iedereen (van de ambtenaar, wethouder, directeur en van de expert), behalve op die van de kaderstellende raad waarvoor u gekozen bent. U debatteert niet over de inhoud van de voorliggende stukken, maar blijft uw pijlen richten op het college en de verantwoordelijke wethouder.

U, als gehele raad, bent een bullebak die de portefeuillehouders alle hoeken van deze raadszaal laat zien, geen tegenspraak duldt, en u vindt dat normale omgangsvormen. U eist foutloze stukken, stelt vragen die geen beleidsdoel dienen, maar uitsluitend dienen als afrekening en kritiek. Ik mis bij u de notie dat wij hier sámen de gemeenschap dienen. Enige compassie, zelfreflectie en nuance van u, zou dan ook op zijn plaats zijn.

Deze manier van omgaan met college en organisatie is onwerkbaar en destructief, en niet alleen slecht voor ons, maar ook slecht voor Terschelling, het algemeen belang, de beeldvorming en het vertrouwen in het openbaar bestuur.

Ook bij de organisatie is de rek eruit. Als u op deze wijze doorgaat, en de organisatie verder leegloopt, is de zelfstandigheid van deze gemeente in de nabije toekomst geen vanzelfsprekendheid meer.

Ik wil hier nogmaals benadrukken dat onze medewerkers de meest loyale en hardwerkende mensen zijn die een wethouder en dus ook uw raad, zich kan wensen. Ik dank de medewerkers en organisatie voor alle inzet en ondersteuning die ik heb mogen genieten de afgelopen twee jaar. Ik heb groot respect voor jullie en ben trots op wat wij als kleine organisatie voor elkaar kunnen boksen.

Aan de inwoners van Terschelling kan ik mij alleen verontschuldigen; dat mijn morele ambitie, om mijn kennis en ervaring in te zetten voor een sterk eilander bestuur, niet sterk genoeg is gebleken om deze, zoals ik die op het eiland heb horen noemen, slangenkuil te kunnen overleven. Ik heb alles gegeven om de gemeente en gemeenschap na corona dichter bij elkaar te brengen en te zorgen dat de eilanden in wet- en regelgeving een betere positie hebben gekregen, dat we méér woningen mogen bouwen en dat we de regiodeal hebben binnengehaald. We zijn nu halverwege de bestuurstermijn; de voorbereidingen zijn gedaan; dit jaar zal het oogsten kunnen beginnen. Mij is dat niet gegund, maar mijn opvolger wens ik daar veel succes mee.

Het waren twee zeer leerzame jaren.